

ASKERİ BAHİSLER

Müttefiklerin
Afrika kıtasında
harp hazırlıkları

Yazan: İhsan Boran

Birleşik Amerikanın Afrika, nın batı sahilinde zenci cüm huriyeti arazisi Liberyaya asker sevkatesi, Alman, İtalyan ve hat-ta Vişi Fransası matbuatında şiddetli tenkitlerle ve endişe ile karşılandı.

Fakat bu, Birleşik Amerikanın daha harbe girmesile başlamış bir harp hazırlığının devam eden askeri bir hâdisesinden ibarettir. Bunu izah etmek isteriz:

Birleşik Amerika, daha harbe girmeden önce Ortasark'a harp malzemesi göndermek için Afrikanın stratejik değerini anlamıştı. 1941 nisanından itibaren malzeme yük-lü Amerikan gemileri Kızıldeniz'e girmeye başladılar. Eritrede fab-rikalar ve depolar kuruldu. Fakat aynı senenin ağustosa ayında, (Pan American Airways) yani Pan A-merikan hava müessesesi Afrika-da yeni bir hava yolu açtı. Bu yol, zenci cümhuriyeti arazisi Liberya-da Monrovia'dan başlıyor. Bura-dan Nigeria sahilinde Lagos'a at-lıyor; oradan Fransız Hatıüstüv Afrika'sında ve Çad gölünün he-men cenubunda bulunan Fort La-may'e geliyor. Bundan sonra Su-dan arazisinde El Fasher ve oradan da Mısır arazisinde Omdur-man üzerinden Kahireye uzanıyor. Mısır cephesine gönderilen Ameri-kan nakliye ve bomba uçakları bu yolu kullanmaktadırlar. Ağır mal, zeme, kamyonlarla sevkedilmekte-dir; bu arada gemi kafileleri de Kızıldeniz sahilinde bulunan Ma-sua ve Port J. Sudan yollarını ta-kip etmektedirler.

İngilizlerle harple beraber batı Afrika sahilinde bulunan Bat-hurst, Freetown, Lagos gibi üsleri takviye ediyor. Fransız Hatıüstüv Afrika'sı ve Belçika Kongosu, müttefikler tarafa geçtiğinden İngilizler bu üslerden Orta Afrika içlerinde kadar muvassala temin etmek imkânını buldular. Bugün batı Afrika ile doğu Afrika ara-sında işleyen muvassala yolları mev-cuttur. Mihver kaynakları bu yol-ların 5 tane olduğundan bahsedil-yorlar.

Bunların en mühimi şudur: Batı Afrika'da Fransız kolonisi olan Ca-meroun sahilinde Duala - Çad gö-lü yanında F. Lamy - Sudan arazisin-de Hartum - Kahire demiryolu, nun en cepce noktası olan El O-beld - Hartum Kahire demiryolu-dur. İkinci mühim yol Afrika batı sahilinde Pointe Noire'den baş-layıp Kongo vadisinden Nil nehri-ne ulaşan yoldur. Fakat bu ikinci yol birleşiminden daha uzundur.

Müttefiklerin kullandıkları ha-va, deniz, kara yolları küçük Af-rika haritası üzerinde gösteril-miştir. İşte bu muvassala vaziyeti müt-tefiklere iki türlü imkân vermek-tedir:

1) Mısır cephesini ve Ortasarkı takviye etmek;

2) Tekmil Şimali Afrika'ya karşı hava ve kara hareketlerine gi-rilmek.

Mihver taraf, müttefiklerin Af-rikadaki hazırlıklarını önce kü-çümsemiş. Çünkü Mareşal Rom-mel'in Süveyş kanalına kadar uza-nacağı, Kahireyi alarak Mısır-ı istila edileceğini zannettiler. Fa-kat hesap yanlış çıktı. Artık müt-tefiklerin cenubi Libyada da bir cephe açmaları, Orta Afrikadan

DALIDAN DAILA

En eski meslek

Bir mecliste bulunan muhtelif meslekten şahıslar aralarında hangi mesleğin en eski olduğunu mü-hakaka ediyorlardı.

Hukukçu atıldı: — Şüphesiz en es-ki meslek avukatlıktır. Hâbil Kabilî öldürüldü zaman ilk hukuki hâdisse ortaya çıkmıştı.

Cerrah ise: — Unutmamalıyız ki, Allah Havvayı Ademle yapışık olarak yarattığı zaman onları cerrahi bir ameliye birbirlerinden ayırdı. Dedi.

Diger taraftan mimar: — İnsan yarattıktan evvel Allah boşlukta dünyayı yarattı bu iş mimarlık işi diye sözle karıştı.

Bunları büyük bir dikkatle dinli-en bir diplomat sakine dedi ki: — Evet hepinizin hakkı var, fakat kâinatın kendisine, boşluğa gelince onu yaratan diplomatlardır. SERÇE

Şehir
Haberleri
Kömür tevziatı
için yeni
tedbirlerMütekaitlere ayın 15
inde kömür dağıtılacak.

Dün, Ereğli'den şehrimize Sa-karya vapuru ile 2870 ton kok kömürü gelmiştir. Bir iki güne ka-dar limanımızda gelecek olan Suat vapuru ile de 2000 ton kok kö-mürü getirilecektir.

Kömür Satış ve Tevzi Müessesesi müdürlüğü gelen kömürleri za-manında ihtiyaç sahiplerinin eline verebilmek için şimdiden icap eden tedbirleri almış bulunmaktadır.

15 gündenberi memurlara yapı-lmakta olan kömür tevziatı hakkın-da, alâkadâr bir zat kendisi gö-rüşen bir arkaşadımız aşağıdaki izahatı vermiştir:

— Bilindiği veçhile kömür sa-tışını intizamla yapabilmek için depolarımızda mevcut kömürleri evvelâ memurlara birer ton üze-rinden tevzi ediyoruz. Mühim bir yekûna balığ olan şehrimiz me-murlarının kışık kömür ihtisakla-ri hemen hemen verilmiş bulun-maktadır. 15 ikincilerinden sonra mütekaitlere kömür tevzi etmeye başlayacağız. 30 Eylül akşamına kadar doldurulup müessesemize teslim edilen beyanname adedi 18.450 binı geçmekte idi. Size mem-nuniyetle söyleyebilirim ki bu be-yannamelerin külliyetli bir kısmı, ni elden çıkarmış ve sahiplerine kömürlerini teslim etmiş bulun-maktadır.

Diger taraftan ileride de yap-a-cağımız kömür satışlarında halka kolaylık olmak üzere Unkapanım-da yeni bir kömür deposu inşa et-tiriyoruz. Aybasından itibaren bu depo da faaliyete geçecektir. Kö-mür ihtisak mntakalarında ihtiya-cı karşılayacak kömür mevcuttur. Nakliye meselesi de halledilmiş-tir.

Odun ve kömür toptan-cıları narhı kaldırılma-sını istediler

Bir kısım odun ve kömür top-tancıları, Belediyeye müracaat ederek kömür narhını kaldırı-lmasını istemişlerdir. Mevzu kömür narhı, 9 kuruştı Halibuki, Trakya-da, Trakya Umumi Müfettişinin reisliğinde yapılan bir toplantıda kömürün cinsine göre 10 - 11 ku-rus maliyet fiyatı takdir edilmiş-tir.

Buna kilo başına 30 para da nak-liye masraflı ilâve edilirse kömü-rün şehrimizde 13 - 14 kurusa sa-tılmaya lazım geldiği kendiliğinden meydana çıkar.

Diger taraftan Çerkesköy, Ka-bakça gibi istasyonlarda en aşığı 15 bin ton odun, kömür stoku ya-pılmaktadır. Bunların İstanbul'a kış-baştından sevk için müstacelen vagon tahsis istenmektedir.

Bu garistandan pamuk ipliği geldi

Bulgaristana yapılan son ticari an-laşmaya göre, Bulgaristandan dün, Ticaret ofisi emrine ilk parti pamuk ipliği gelmiştir.

Diger taraftan ayrıca yine Ticaret ofisine Portekiz hükûmetinden 20 ton mantar ve Amerika Birleşik dev-letlerinden de 10 bin tane büyük baş hayvan derisi gönderilmiştir.

DENİZCI GOZÜYLE

Bugünkü deniz
stratejisi

Bir donanmanın tam ve mü-te nasip olmasi için adem ve kuvvet bakımından elzem o-lan deniz unsurlarından teşekkül-lü icap eder. Fennin gittikçe artan gelişmeleri karşısında siyasi ve mali düşüncelerin ihham ettiği yanlışlıklara kapılarak ordu ve donanmanın ihtiyaçlarını ihmal ve tahdit caiz olamaz. Bunu ihmal eden her devlet bu ih-malin vereceği aci neticelere de katlanmayı kabul etmiş de-mektir.

Deniz kuvvetinde ağır harp gemileri, bir donanmanın belke-mişini teşkil eder. Diger unsur-lar da ağır gemilerin etrafında birleşir. Her yeni silah harp vas-talarında birçok yeniliklere sebep olur. Bazı taddileri icap ettirir. Bu taddiler, ya silahlar üzerinde müessir olur ve yahut harp ka-ideleri üzerinde değişiklikler ya-par.

Şimdiye kadar denizcilikte hâ-kim nazariye büyük gemi, büyük top nazariyesidir. Lord Fisher'in ileriye sürdüğü ve on sene kadar uğraşarak tabbika muvaffak ol-duğu bu nazariye İngiltereye pek büyük bir donanma kazandırdı. Fakir milletler bu programı, bu yeni donanmayı kurmaktan kor-kuyorlardı. Çünkü böyle bir do-nanma her devletin mali vaziyet-i ni sarsabilirdi.

Zengir İngilizler hiç bir devle-tin elinde bulunmayan bir donan-ma ile birinci dünya harbine gir-di. Amiral Celiko (Jutland) mu-harebesine girdiği zaman yirmi altı ağır harp gemisine kumanda ediyordu. Bu donanma, adet ve kuvvet itibarıyla bütün dünyanın gıpta edeceği bir kuvvetti. Yar-dımcı gemiler, kruvazörler, torpil-tolar, denizaltı gemileri de bu büyük donanmaya yakışacak du-rumda idi.

Göğürdüğü inkılap, deniz-ciğin âleminde de kendini göster-mekten geri kalmadı, fakat de-nizaltı gemilerinin, tayyarelerin inkişafı karşısında denizcilik tak-tik ve stratejisinde yapılmış lâ-zım gelen değişiklikler, lâyük ol-duğu ehemmiyetle incelemedir. Denizaltı gemilerinin uyandırdığı endişenin yeni bir harpte genişli-yeceği ve bir milletin yaşamastı üzerinde çok müessir olacağı ih-timalleri elenmedi. Süratli gemi nazariyesi denizcilik inşaatında bütün hızı ile yalıyor. Tay-yarelerin gösterdiği inkişaf, bir donanmaya harbi kabul edip et-memek hususunda tam bir kud-ret vereceğine ehemmiyet veril-medir.

Bugün ağır gemilerden mürek-kep bir filonun aynı ayarada bir düşman filosile karşılaşması, ya-ni ikinci bir İskajerak harbi filo kumandanlarının düşüncelerine bağlidi. Okyanuslara açılmış iki düşman filonun birbirlerinden uzak kalmak ve yahut birbirle-rine yaklaşıp harbi kabul et-mek her iki filonun kararlarına

tabidir. Bunlar isterlerse harbi kabul eder.

Artık bundan sonra iki büyük filonun çarpışmasını görmek pek kolay olmayacaktır. Deniz harbi muayyen vazifelere ayrılmış siyasi ve mali düşüncelerin ihham ettiği yanlışlıklara kapılarak ordu ve donanmanın ihtiyaçlarını ihmal ve tahdit caiz olamaz. Bunu ihmal eden her devlet bu ih-malin vereceği aci neticelere de katlanmayı kabul etmiş de-mektir.

YAZAN:
Hüsamettin ÜLSEL

sulardan, boğaz aralarından geç-mek isteyen bir kafilenin hima-yesine memur deniz kuvvetleriyle bu kafileye taarruz etmek iste-yen düşman gemileri arasındaki çatışmadan ibaret olacaktır.

Bu, bir zarurettir. Donanma-nın kıymet ve kudreti bakımın-dan takibi lâzım bir zarurettir. Donanmayı tehlikeye koymaktan uzak kalmak için yürünmesi icap eden bir yoldur.

Deniz tabiye ve stratejisinde yüksek sürat ve az topta çok kruvazörlerin ehemmiyeti hergün daha ziyade artmaktadır. Bu husus birinci dünya harbin-den sonra dikkat gözüle görüme-di. Bugünkü şartlar altında ise bu ihtiyaç daha bariz şekillerde göze çarpmaktadır.

Büyük top, büyük gemi naza-riyesi bir donanmanın kuvvetini gösterecek bir miyar olabilir. Fa-kat bir donanmadan beklenen diğ-er faydaları bu şifitten çok gemilerin temin edeceği iddia edil-mez. Bugünün deniz kuvvetle-rinde başlıca rol kruvazörlerle destroyere düşüyor. Bu ba-kından kuvvetli olan donanma, daha fazla randıman alıyor. Bu aşikârdır.

İki deniz harbinde de, bu gün-gördük. Cava boğazi harbinde İngiltere - Amerika filosu. Ja-ponlara karşı kruvazör ve des-destroyer bakımından fena vaziyette idi. Eski gemilerden ve az des-destroyer filonunun himyesinde bu-lusan İngiliz - Amerikan filosu sürat ve adet noktasından Japon donanmasından aşağı vaziyette idi. Sürat ve adet çokluğu Ja-

pon filosuna, müttefikler filosu-nu ikiye ayırmak ve her parçayı ayrı ayrı yoketmek imkânını ka-zandırdı.

Bir harp gemisi, bir top (platformundan) başka birşey değildir. Bunun harp kud-reti ateşinin ağırlığı, mesafesi ve derecesi esas o-larak ölçülür. Abaca olarak denilebilir ki bir topun tahrip kudreti kalib-

resinin mikabı ile mütenasiptir. Bu noktadan mütalâa edildiği su-ratte (11) pusluk iki top (15) pusluk bir topa karşı gelebilir. Bu bakımdan iki cep kruvazö-rü İngilizlerin (Hood) zirhlisile çarpışabilir. Tayyare silahının in-kişafı karşısında bir zirhlili bir bomba veya bir torpille yoket-mek tehlikesine maruz bırakmak la aynı kuvvetli halz olan iki cep kruvazöründen birini kaybetmek arasında büyük fark vardır.

Bunun diğ-er bir misalini de A-merika sularında Fonspe ile İn-giliz gemileri arasında cereyan eden harple gördük. Üç küçük kruvazör birleştiği zaman, toplar-ını kullanmak hususundaki mü-sait vaziyetlerinden istifade ede-rek silah ve kudret bakımından üçüne de üstün olan Alman cep kruvazörünü mağlûp ederek fi-rara ve ilticaya mecbur bıraktı. Eğer Alman kuvveti adet itibarı-ri iki veya üç gemiden mürek-kep olsaydı, yekdiğerini düşman ateşinden himaye edebilmek kud-retini bulabilirdi. İngiliz gemileri Alman gemisinin toparlarının en az kullanılabileceği sahalara ve ist-i-kametlerde taarruz ederek Al-man gemisinin bütün toparlarının kullanmasını mâni olurlar.

Bugünün deniz harplerinde kruvazörlerle destroyer-lerin daha büyük ve daha mühim vazifeleri vardır. İngilterenin U-zakarkta faaliyetisiz kalması bu sınıf gemilerin kâfi miktarda ol-mamasından ileri gelmektedir. Bu da birinci dünya harbinden son-raq İngiliz siyasetinin, İngiliz fi- (Devam: Sa. 4; Sü. 1 de)

Meydan dayağı

Mısırda vurgunculuk edenlere meydan dayağı çekilecektir. Mısır makamları, dayağın cennet-ten çıkma olduğunu isbat edecekler demektir. Doğrusu da vurguncu de-nilen cehennemliklere cennetten çık-ma ceza yakışı.

Bizde de vurgunculara meydan dayağı çekilme kararı verilecek olsa Belediye Reisimize yeni bir şehir planı yaptırıp yeni yeni meydanlar açtırmak düşecek. Zira Taksim, E-minönü ve Beyazıt meydanları bu işe muhakkak ki kâfi gelececektir.

İstimalatlar başlıyacak, binalar kalınlıracak, merdivenler kurul-a-cak.

Bizim meydanların merdivenli ol-uşu meydan dayakları için çok el-verişlidir. Halkımız bu merdivenleri stad tribünleri gibi kullanarak da-yak fasıllarını rahat rahat seyred-ebilecekler.

Gazetelerde her gün şu şekilde meydan dayağı ilânları göreceğiz: «Manifatura üzerinde vurguncu-luk yapan falan ve filân Eminönü meydanında elliser sopa atılacaktır. Merasim saat onda başlayacaktır. Seyirci izdimhama meydan verilme-mek üzere meydanın merdivenleri numaralanmıştır. Numaralı biletleri evvelden tedarik etmeyenler meyda-na kabul edilmeyiz.»

Yahut: «Pirinc ihtikârı yapan falana ya-rın saat on dörtte Beyazıt meyda-nında yüz ell sopa çekilecektir. Bu itibarla saat on üç ile on beş ara-sında bu meydana, tramvay so-ferleri tatil edilecektir.»

Gazeteler meydan dayağı ilân-larından ticari reklâmlar alamaz o-lacaklar ve biz hangi meydana ko-sacağımızı şaşıracağız.

KÖR KADI

Karne yolsuzluğu yapan
bir memur mahkûm edildi

Dün İkinci Milli Korunma mahke-mesinde Belediye İktisat müdürlüğün-de sayım memurluğu yaptığı sırada karne çalan bir memur mahkûm edilmiştir.

Rahmi Kolay adını taşıyan bu me-mur karnelerini sayarken 11 adet a-ğır işçi karnesini cebine koyarken görülmüş, ve görüldüğünün kendisi-de farkına vararak bu karneleri ar-kadaşının masası üstüne atarak ka-çarken yakalanmıştır.

Şu üstünde tutulan bu memurun üstü aranmış ve cebinde 3 adet kar-ne daha bulunarak meşhuden adliye-ye teslim edilmiştir.

Dün İkinci Milli Korunma mahke-mesinde davası neticelenen bu me-mur 6 ay hapse ve 6 ay memuriyet-ten mahrumiyete mahkûm edilmiştir.

(Sv) te 7 k myonet geldi

Öğrendiğimiz göre İsvetçer şehrimize 7 kamyonet gelmiştir. Evvelce Almanya'ya sipariş edil-en 3 bin ton kadar inşaat demiri de gümrüğe gelmiş bulunmakta-dır.

TAKVİM

24 BİRİNCİTESİN 1942			
CUMARTESİ			
AY 10 — GÜN 297 — Hızır 172	RUMİ 1358 — Birincitesin 11	HICRİ 1361 — SEVVAL 13	VAKIT ZEVALİ EZANİ
GÜNES	7.22	1.05	
ÖĞLE	12.58	6.41	
İKİNDİ	15.55	9.38	
AKŞAM	18.16	12.00	
YATSI	19.49	1.31	
İMSAK	5.42	11.25	

TATLİSERT

EVKÖŞESİ

Torik elçi kense ve

Bugünlerde çok bol torik çık-ıyor. Hem de pahalı değil. Bun-dan istifade etmek lâzımdır. Bir gün gelir ki kilosuна bir kaç yüz kuruş versen bulunmaz! Tarif edeceğim şe-kilde yapıp kilerinizin bir köşesine koyarsanız arzu ettiğiniz zaman har-zı bulur ve lezzetle yer ve yedirir-siniz.

Bir torik balığın başını çıkar-arak ve temizleyerek bir kaç parça e-derisiniz. Tuzlu suda haşladıktan son-ra derilerini ve kemiklerini ayırır, lop-elerini bir tepsi içine sıralarsınız. Ü-zerine yine bir tepsi kapayarak ağır bir şeyle bastırırsınız. Bir gece ka-bıktan sonra ya büyük bir kase ve yahut şişe kavanozun içine koyar-sınız. Aralarında defne yaprakları ve tane karabiber serpersiniz. Üzerini örtecek kadar zeytin yağı koyarak ağızı kaparsınız. Ertesi günü yene-cek hale gelmiştir. Arzu ettiğiniz za-man çıkararak ve üzerine tane kar-arak sofraya koyarsınız. Çok le-zetli ve sevecek yenen bir çerez olur.

EV KADINI

ATLANTA ÜZERİNDE
FIRTINA

Yazan: Weiner E. Hintz — 3 — Çeviren: Rezzan A. E. Yalman

düldi. DeFTERLERDE hesap yanlışlıkları gö-rüldü. Bundan siz mes'ulsünüz. Üç sene hapse mahkûm oldunuz. Bu üç senelik cezanız yeni bitti. Hapisten çıkar çık-maz bu defa yine Pender bankasın-dan fakat bu sefer maymuncuk kullanılarak üç yüz bin frank kaldınız. Mesele böyle çımadı mı?

— Mükemmel malûmat almışsınız. Fakat müsaade ediniz de ben de biraz tafsilât vereyim. Üç sene evvel banka deFTERLERİNDE eskik görünen bu üç yüz bin franki bende bulamadılar.

— Şimdi de yine ararsalar bu üç yüz bin franki da bulamayacaklarına eminim. Herhalde saklamanın yolunu iyi biliyo-rsunuz. Zaten hırsızlığın en iptidai şartı da bu değil mi?

Kersten sakın bir tavırla cevap ver-di:

— Hakikat bûsbütün başka! Üç sene evvel bu parayı bende bulamadılar. Çün-kü ben çalmamıştım.

— Ya, demek ki kacuni bir hata ya-pılmış. Ve siz masum olduğunuz halde üç sene hapis cezası yemişsiniz öyle mi?

Kersten polis hafiyesinin alayını an-la, mamazlıktan gelerek:

— Evet, dedi. Ben o zaman masum idim.

— Pekî hesaplardaki yanlışlığı kim yapıp-mıştı? DeFTERleri tahrif eden kim?

— Banka müdürü Michel Pender! Kersten bu sözleri çok ciddi ve çok kat'î bir avırla söylemişti. Polis hafiyesi derin bir hayrete düştü.

— Pender mi? Siz deli misiniz? Ne di-

ye bir banka sahibi bunu yap-sın? Pender Hambourg'daki bankacıların en meşh-urlarından biridir. Ne diye kendi kendine böyle bir fenalık etsin.

— Kendine fenalık etmedi ki. Bilâ, kist bankasını iflastan kurtardı... Maruf bankacı Pender borsada oynayarak bu parayı kaybetti. Bu para müşterilerinin parası idi. Cebleden ödemesi lâzımdı. Bunu yapmamak ve aynı zamanda da bankasının şerefini kurtarmak için deFTERLERDE hesapları tahrif etti ve kaba-hatı benim üzerine yükledi.

— Eğer söyledığınız doğru ise, çok meraklı bir hikâye... Fakat bunu neden o zaman mahkemede söylemediniz?

Kersten omuzlarını silkerek:

— Söyledim. Bağırım çağır-dım. Fa-kat bana kimse inanmadı. Nitekim siz de şimdi bana inanmıyorsunuz. Halbuki doğru söylüyorum. O zaman da doğru söyledim yine inanmadılar. Penderin kendi şeref ve mevkilini kurtarmak için vakit kazamak için bu parayı çalmış-gibi göstermesi lâzımdı.

Polis hafiyesi elleri cebinde bir müd-det sessiz düşündü. Gözlerini gökyüzüne dikmişti. Gökteki bulutlar yavaş yavaş sıyrılıyor, yıldızlar parlıyordu.

— Söylediklerinize inanmıyorum. Pe-ki hikâyenin birinci kısmı farzedelim ki

(Devamı var)

HASAN FISTIK ÖZÜ YAĞI

Zaafı umumî verem ve kansızlıkta gıda suretilen vücuda âfiyet veren yegâne kuvvet ve gıda kaynağıdır. Birinci ve ikinci veremleri katıyetle iyi eder. İştihayı tezyit eder. Balık yağından ve bütün mukavvi ilaçlardan ve bütün gıdalardan daha iyidir. Vitamin ve kalori itibarıyla en zengin bir yağdır. Bir kilo su on kilo balığına muadildir. Bir kilo için mutlaka mutlaka bir kaç kilo istifade eder. Hasan Deposu ve Şubeleri.

Bugünkü deniz stratejisi

(Baş 3. İnclido)

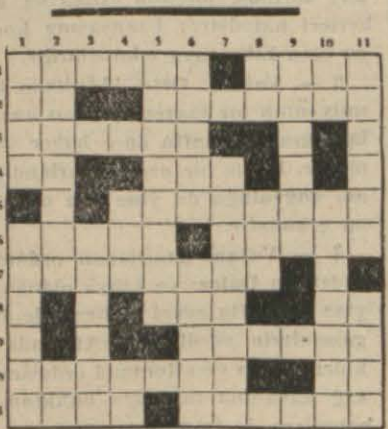
İnsanın oğlunu açlı vaziyetini doğuran amillerden birisi olmuştur. Donanma siyasetinde yanlış yola sapmış olan İngiltere, çıkan her yeni silahın kıymet ve ehemmiyetini lâyik bir dikkatle takip etmedi. Her yeni silahın diğer harp vasıtalarında yeni inkişafın muhtac olduğu yardımcı gemileri ve hâkimiyetinin dayandığı ana filosunu azalttı. Lord Fisher'in kurduğu nazariyenin ardından koşarken yeni gelişmeler gösteren deniz stratejisinin takip etmediği diğer unsurları feda etmekten çekinmedi. Britanya İmparatorluğunun bütün deniz yollarını, eli kruvazör ve yüz elli destroyerle müdafa ve himaye edeceğini düşündü ve bunu kabul etti. Bugünkü strateji Nelson zamanının ve Lord Fisher devrinin stratejisinden çok farklıdır. Bugün o zamanlar mevcut olmayan yeni silahlar vardır. Deniz harplerinde tayyarelerin mevcudiyeti deniz (taktik) ayrı ve yeni bir darbe indirmiştir. Tay-

yareler, beklenmeyen harp misafirleridir. Bunların tehlikesini azaltmak için büyük gemi nazariyesini yanında süratli ve daha küçük gemilerin mevkin ve adedini artırmak icap eder.

Üç senelik harbin gösterdiği netice şudur: Büyük gemi deniz hâkimiyetinin dayandığı kuvvet olarak kalacaktır. Fakat faaliyet küçük gemilere düşecektir. Destroyerlerle kruvazörler bunların en önde gelenleridir. (35) bin tonluk bir gemiyi tayyarenin ve yahut denizaltısının bombasına veya torpiline hedef kılmak manasızdır. Deniz harplerinden alınan dersler bomba ve torpitolara karşı müdafaatta az vasıtalarla yapılmasıdır. Güçlü tamamlama meydana koymuştur. Herhalde bugünün harp filosu Lord Fisher'in kurduğu ve Amiral Celiho'nun kullandığı filo, dan bütünüyle başka evsafa inşa ve teşekküle iftihar eder. Yeni harp gemileri yeni (taktik) ve yeni (strateji) ve göre hazırlanma ihtiyacındadır sanırız.

Hüsametin ÜŞEL

BULMACA

Soldan sağa: 1 — Bodur; Ses. 2 — Bir nota; Familyalar. 3 — Müstekreh. 4 — Ters; bir renk; Fena. 5 — Ağırılık altında harap eden. 6 — Gramer terimlerinden; Ters; kabileler. 7 — Birinci seferi müteakip. 8 — Eski bir Türk kavmi; Beyan edati. 9 — El dolu. 10 — Didik didik yapı; Genişlik. 11 — Bir şeyin benzeri; Başına bir harf gelirse mutfak kapı, rından olur.

Yukarıdan aşağıya: 1 — Kemiğin özü; Fazla. 2 — Sıddetli yağmur dalga; Fihl. 3 — İsanın dogumıyla ilgili. 4 — Bir ülke; Bir hayvan. 5 — Gördüğü iyiliği inkâr ederce. 6 — Nebatî sınıflarından biri; Uzatma. 7 — Binanın kısımlarından. 8 — Tavla sayılarından; Aköğür. 9 — Ters; eski bir cenâver hükümdar. 10 — Zarf edati; Evlin kısımlarından biri (ceml). 11 — Ters; bir şehrimiz; Para yardımı.

HALLİ

Soldan sağa: 1 — Caba; Tarik. 2 — Alâkadar; De. 3 — Mat; Se. 4 — IB; Minare. 5 — Azat edile. 6 — Nozama (Amazon); Ede. 7 — Ad; İnela (alen). 8 — Ra; Ye; Arl. 9 — Elâ; Eden. 10 — Mat; İradeli. 11 — Ayas; Enik. Yukarıdan aşağıya: 1 — Cami; Arama. 2 — Alabanda; Ay. 3 — Bat; Zo. 4 — Ak; Maziye. 5 — Asitanelli. 6 — Deneme; Arl. 7 — Ta (at); Adalı. 8 — Ar; Re; EDE. 9 — (K) ele (k); Aden. 10 — İD; İdareli. 11 — Keza; İnik.

Radjo

Bugünkü Program

SABAH

7.30 Program ve memleket saat ayarı, 7.33 Vücudumuzu çalıştıralım, 7.40 Ajans haberleri, 7.55 - 8.30 Sesfonik program (Pl.)

OGLE

13.30 Program ve memleket saat ayarı, 13.33 Türkçe plâklar, 13.45 Ajans haberleri, 14 Riyaseti-cümhur bandosu, 14.30 Ankara son bahar at koşularının tahminleri, 14.40 - 15 Temsil: «Şu patavatsızım yaptığını doğru buluyor musunuz?»

AKŞAM

18.00 Program ve memleket saat ayarı, 18.03 Radjo dans orkestrasının her telen programı, 18.45 Radjo Çocuk klübü, 19.30 Memleket saat ayarı ve ajans haberleri, 19.45 Serbest 10 dakika, 19.55 Fazıl heyet, 20.15 Radjo Ga. 20.45 Şarkılar, 21 Konuşma (Kendimizi tanıyalım). 21.15 Müzik: Dinleyici istekleri, 21.45 Konuşma (Meslekler konuşuyor), 22 Radjo salon orkestrası, 22.30 Memleket saat ayarı, Ajans haberleri ve borsalar, 22.45 - 22.50. Yarmık program ve kapanış.

RADYOLIN

ile sabah, öğle ve akşam

Her yemekten sonra günde 3 defa muntazaman dişlerinizi fırçalayınız

Hava Kurumuna y'pılan teterrular

Son on gün zarfında Türk Hava Kurumuna vatandaşlarımızdan deri ve kösele ithal ve ihracat tüccarlarından Bay S. Rapaport 5000, Refael Toledo 5000, Mehmet Ça. dırcı 4000, İsak Abulaf 4000, Nesim Adut 2500, Serope Karabet-yan 2000, Nisan Demirciyan 2000, Manukyan Braderler 2000, Nesim Clvre ve ortakları 2000, Toros ağı Karayan 2000, Simon Kolman 2000, Sergis Yandımyan 1000, Rüşü Ak 500, bakkaliye ve züccaciye ticarethanesi sahibi Nea Ağora 5000, Nestle Şti şimdilik 2000, Glorya pastahanesi sahibi Mişel 2000 ve yağ tüccarı Artin Topak-yan 200 lira teberruatta bulunmuşlardır.

İstanbul Belediyesi ŞEHİR İYATROLARI BU AKŞAM
Saat 20.30 da
DRAM KİSMİ KİŞİ MASALI
Yazan: W. Shakespeare
Türkçesi: Mefaret Ersin

KOMEDI KİSMİ YALANCI
Yazan: Carlo Goldoni
Türkçesi: S. Moray
Cumartesi ve pazar günleri
15.50 da matine
Her çarşamba saat 14 de çocuk tiyatrosu

İstanbul Asliye Birinci Ticaret mahkemesinden: (941/44)

Trabzon'dan Tarpı vapurunun 5. inci seferiyle namına yüklenmiş olan 100 çuval içinde 8000 kilo hiz markalı iç fındığa ait konsimento yazılı olduğundan iptaline karar verilmiştir. İstanbul'da Muhtarpaşa Yeşilderek Caferağa 46 No. da Ali Rıza İbrahim oğlu tarafından istida ile istenmekle ziyâ iddia olunan işbu konsimentonun bulcu tarafından 45 gün içinde mahkemeye ibraz edilmediği takdirde iptaline karar verileceği ilân olunur. (6169)

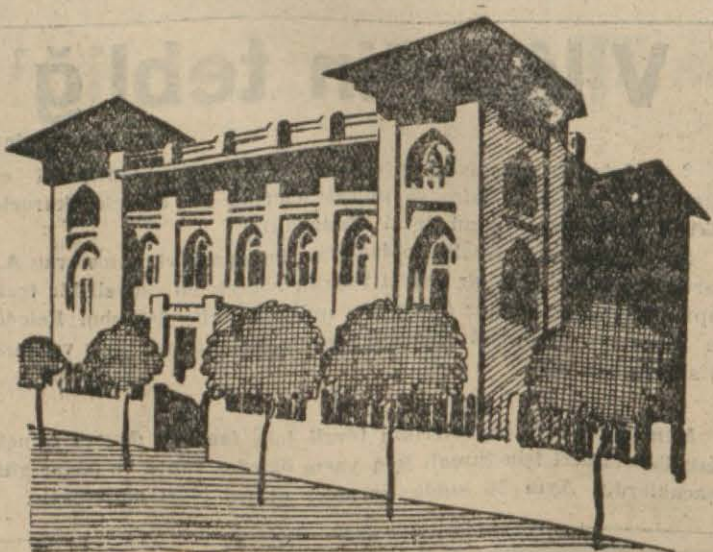
Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Çuruluş tarihi: 1898. — Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Zirai ve ticari her nevi banka muameleleri.

Para biriktirenlere 28.000 lira ikramiye veriyoi

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ibarsız tasarruf hesaplarında en az 50 Lirası bulunana senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 adet 1.000 Liralık	4.000 lira	100 adet 50 Liralık	5.000 lira
4 > 500 >	2.000 >	120 > 40 >	4.800 >
4 > 250 >	1.000 >	160 > 20 >	3.200 >
40 > 100 >	4.000 >		

DIKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmüşyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasıyla verilecektir. Kurallar senede 4 defa, 11 mart, 11 haziran, 11 eylül, 11 Birincikânunda çekilecektir.

Maarif Matbaası Müdürlüğünden:

Cinsi	Miktarı	Tahmini tutarı	% 7,5 pey akçesi
Sorbon 8 punto harf	700 Kilo	4200 Lira	
2 punto çubuk anterlin	300 Kilo	750 Lira	375 Lira
Harf kasası	12 Tane	50 Lira	

5000

Maarif Matbaası için şartnamesinin esasları dairesinde harf, anterlin ve kasa 6.11.942 cuma günü saat on beşte Yüksek Okullar muhasebeciliğine açık eksiltme ile satın alınacağından isteklerinin yazılı gün ve saatte Yüksek Okullar muhasebeciliğindeki komisyona müracaatları. Şartname parasız olarak Maarif Matbaası müdürlüğünden alınabilir. (761)

BELSAMİTOL

İdrar yolları iltihabı, yeni ve eski BELSOGUKLUGU, idrar zorluğu, mesane ve prostat iltihabı, sistit ve kolli sistitlere. Böbrek rahatsızlıklarına karşı en mükemmel bir ilaç BELSAMİTOL'dur. BELSAMİTOL kullananlar yukarıda yazılı hastalıklardan çabuk kurtulurlar. Bütün eczane ve ecza depolarından arayınız.

Kapalı Zarf Usulile Eksiltme İlânı Tehiri Beden Terbiyesi Kocaeli Bölgesi Başkanlığından:

20.10.942 tarihinde kapalı eksiltmeye konulan vilâyet merkezindeki (15985.04) lira keşif bedelli olan stadyum ihata divarlarıyla evvelce yapılmış olup bilâhare seldenden yıkılan duvarların yeniden inşası işine talip çıkmadığından 7.11.942 gününe tehir edilmiştir. Evvelce bildirildiği üzere bu işe ait mukavele projesi ve diğer evrak nafia müdürlüğünden tatil günleri hariç olmak üzere her gün görülebilir. Muvakkat teminat 1198.79 liradır. İstekillerin nafia müdürlüğünden alacakları vesika, yeni yıla ait ticaret odası kağıdı ve 2490 sayılı kanun hükümlerine tevfi kanun edeceklere mektuplarla birlikte 7.11.942 cumartesi günü saat 10 da vilâyet makamında teşekkül edecek komisyona müracaatları; lazımdır. (824)

İstanbul Merkez Hal Müdür.üğünden:

Halde 138 No. 1 karpuz sergisinin müsteciri İsmail ve şeriki Bahadddin terki ticaret ettiginden mumallehimde alacağı olan müstahsil-lerin bir ay zarfında müracaat etmeleri ilân olunur. (823)

Sahibi ve Neşriyat Müdürü: Ahmet Emin YALMAN
Vatan Neşriyat Türk Ltd. Şti. Vatan Matbaası

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası 17 BİRİNCİTESİN 1942 VAZİYETİ

AKTİF		Lira	Lira
Kasa:			
Altın: Safi Kilogram	74,616,476	104,954,043.09	
Banknot		13,153,479.50	
Ufaklık		109,327.95	118,287,850.54
Dahildeki Muhabirler:			
Türk Lirası		825,831.35	825,831.35
Haricteki Muhabirler:			
Altın: Safi Kilogram	24,482,201	34,436,174.59	
Altına tahvil kabli serbest dövizler			
Diğer dövizler ve Borçlu kiling			
bakiyeleri		58,182,299.67	92,618,474.26
Hazine Tahvilleri:			
Deruhte edi. evrakı nakdiye karşılığı	158,748,563.—		
Kanunun 6-8 inci maddelerine tevfi-kan hazine tarafından vâki tediyat	24,305,462.—	134,443,101.—	
Senedat Cüzdanı:			
Ticari Senetler	391,024,088.22	391,024,088.22	
Esham ve Tahvilât Cüzdanı:			
(Deruhte edilen evrakı nakdi- A — (yenin karşılığı esham ve tah- (vilât (tibari kıymetle) 44,094,179.93			
B — Serbest esham ve tahvilât ... 10,506,443.24		55,500,623.17	
Avanelar:			
Altın ve döviz üzerine avans 4,121.52			
Tahvilât üzerine avans 7,809,522.—			
Hazineye kısa vadeli avans —			
Esham 3850 No. lu Kanuna göre açılan altın karşılığı avans 250,000,000.—		257,810,643.52	
Hissedarlar:			
Muhtelif:		4,500,000.—	11,741,629.62
Yekün			1,066,752,241.68
PASİF		Lira	Lira
Sermaye:			15,000,000.—
İhtiyat Akçesi:			
Adi ve fevkalâde 9,412,135.73			
Husul 6,000,000.—			15,412,135.73
Tedavüldeki Banknotlar:			
Deruhte edilen evrakı nakdiye 158,748,563.—			
Kanunun 6-8 inci maddelerine tevfi-kan hazine tarafından vâki tediyat	24,305,462.—		
Deruhte edilen evrakı nakdiye ba-kiyesi		134,443,101.—	
Karşılığı tamamen altın olarak ilâveten tedavüle vaziedilen 45,000,000.—			
Reeskont mukabili ilâveten tedavüle vaziedilen 288,500,000.—			
Hazineye yapılan altın karşılığı a- vansı mukabili 3902 No. lu kanun mu- cince ilâveten tedavüle vaziedilen	199,600,000.—	667,543,101.—	
Mevduat:			
Türk Lirası 114,054,234.20			
Altın: Safi Kilogram 877,422		1,234,164.05	115,288,398.25
3850 No. lu kanuna göre hazineye açılan avans mukabili tevdi olunan altınlar:			
Safî Kilogram 55,541,930		78,124,167.90	78,124,167.90
Döviz Tasarrufları:			
Altına tahvil kabli dövizler —			
Diğer dövizler ve alacaklı kiling bakiyeleri		29,197,175.22	29,197,175.22
Muhtelif:			146,187,263.58
Yekün			1,066,752,241.68

1 Temmuz 1933 tarihinden itibaren

İskonto haddi % 4 Altın üzerine Avans % 3

PARA PARAYI ÇEKER

T. İŞ BANKASI K. TASARRUF HESAPLARI

2 İkinciteyir Keşidesine ayrılan İkramiyeler:

1 adet 1000 liralık	1 > 500 >
2 > 250 >	
14 > 100 >	
10 > 50 >	
40 > 25 >	